

ST. OLAV

Nr. 16

Oslo, den 21. april 1938.

50. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvarstalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretærer fra Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Hvitesøndag. — «Og hvad kan både du og jeg -?» — Den katolske Kirke i Kina. — Stalins virkelige ansikt. — Våre barn. — En verdenscentral for «Katolsk aksjon». — Bokanmeldelse. — Herhjemme.

Hvitesøndag.

Denne søndag har fått sitt navn av det at Old-kirkens katekumener eller nydøpte på den dag avla den hvite kledning de var blitt iført under dåpen Påskeaften. Denne skikk falt bort etterhvert som kristendommen vant utbredelse og kristne foreldre lot sine nyfødte barn bli døpt, forat de fra den spedeste alder av skulle være Guds og Kirkens barn.

Siden er det blitt skikk på mange steder å la barnenes første hellige kommununion foregå på denne dag. Og småpikene i allfall er klædt i hvitt, så dermed bærer søndagen fremdeles med rette sitt old-kirkelige navn: Dominica in albis. Og den gjør det enda mer av en annen og dypere grunn. De små som på denne dag får adgang til Herrens bord vil som regel ha bevart sin dåpsnåde ren for store synder i allfall, eller i ethvert fall vil de ha forberedt sig til den store dag ved et oprikig og godt skriftemål, så de renset og fri for synd kan forenes på den inderligste måte med Jesus, den store Barnevenn.

Utenfor den katolske Kirke står man ofte forbausende uforstående overfor dette med barnenes tidlige altergang, den oldkirkelige praksis som Pave Pius X gjeninnførte for en menneskealder siden. Men det burde være klart for kristen tankegang at denne fremgangsmåte er evangelisk i ordets dypeste og sanneste mening. Evangeliene bærer jo tydelig vidnesbyrd om hvorledes Jesus ikke alene åpnet Guds rike for de små, men likefrem gav dem

en slags forrett i sitt rike: «La de små barn komme til mig og hindre dem ikke, for Guds rike hører slike til. Sannelig sier jeg dere: Den som ikke tar imot Guds rike som et lite barn, skal ingenlunde komme inn i det». Og Markusevangeliet tilføjer: «Og han tok dem i famn, la hendene på dem og velsignet dem».

Den katolske Kirke handler derfor i full overensstemmelse med sin Herre og stifter når den kalles de små frem til kommunionsbenken. De er blitt forberedt til dette store skritt, dels ved den kristelige opdragelse de har fått i sine hjem og dels ved den særlige veiledning de har fått de siste måneder før den 1. kommununion.

Og med kommununionen som de så begynner å motta regelmessig kommer de i direkte kontakt med den store Pedagog. Og Han taler så til deres forstand og hjerte, eftersom de evner å fatte, og stille, men sterkt gjør Frelserens innflytelse sig gjeldende i disse barnesinn.

Og erfaringen fra denne siste menneskealder har tydelig vist at barnekommunionen har vært til stor velsignelse. De små venner sig til å søke personlig samliv med Jesus og med tanken på den store nåde som skjenkes dem i kommununionen, strever de bevisst etter å leve slik som Jesus vil. For å glede Ham blir de lydige, flittige, hjelpsomme og villige til å bringe små — for dem kanskje store — ofre som de av takk til den store Barnevenn føler sig drevet til.

Men er Hvitesøndag således en lys og skjønn dag, full av store forjettelser om kristent liv i årene fremover, så er den også en dag med et alvårlig budskap til de voksne — om ikke å forarge disse små! Barnekommunionen forutsetter at foreldre og andre gir barnene det gode eksempel — bl.a. ved på oldkirkelig vis å være ivrig med å søke til Herrens bord. Barnene tar det alvorlig nok, bare de voksne gjør det også!

Det kan ikke beskrives hvad det er for en vinning for en familie at foreldre og barn hyppig kan samles ved kommunionsbenken. Der vokser de i innbyrdes kjærlighet samtidig med at de mer og mer forenes og likedannes med Herren og deres livsfellesskap bygges op på den største realitet som finnes i denne verden, og de bånd hvormed de knyttes til Jesus knytter dem fastere sammen innbyrdes for tid og evighet.

„Og hvad kan både du og jeg - ?“

En liten gammel dansk barnevise ender med følgende to linjer:

— «og hvad kan både du og jeg — ?
tie stille! tie stille!»

det synes som om dens forfatter ganske rolig går ut fra at det er da den letteste oppgave i verden som alle kan — nemlig den å tie stille. Men har han rett? Og — er det riktig å tie stille? Har taushet noen betydning eller overhodet noen verdi?

Sikkert! Tenk f. eks. på alle de ganger hvor folket i taus lydighet har etterkommet øvrighets forordninger og derved skapt fred og orden hvor situasjonen truet med å gli ut i kaos. Eller på hvor mange ganger fedrelandet er blitt reddet fordi soldatene adlød sine ledere — en hær hvor denne absolute disciplin mangler er jo ikke noen hær. Men taushetens gave finner vi ikke bare i lydighetens skikkelse, hos de underordnede — historien har nok av beviser på hvorledes de største menn har nådd sitt mål ved hjelp av en konsekvent gjennemført evne til å kunne tie — og handle.

Men — er dette nu ikke undtagelsestilfelle? Har Skaperen ikke gitt oss talens gave for at vi skal bruke den?

Jo, selvfølgelig er sproget en vidunderlig gave — ved hjelp av det kan vi jo utveksle tanker, ideer, drøft problemer og uttrykke følelser — uten det vilde det jo overhodet ikke finnes noe samfundsliv. Men allikevel er det meget, meget ofte — skjønt ikke på langt nær ofte nok! — at vår samvittighet hvisker til oss: «nu er det ikke tiden å tale, men å tie stille!» Ansikt til ansikt med døden har vi jo intet vi skal ha sagt — og den dypeste smerte og innerligste medlidenshet legger ikke momentant en svada av ord og setninger på våre lepper — tåren i øjet og et fast hjertevarmt håndtrykk sier meget mer. Den som alltid har de mange ord til sin rådighet får lett ry for å være et tomt menneske uten finere, dypere følelser. I smerten og sorgens time hyller menneskelig lidelse sig i taushetens kåpe.

Men heller ikke den ekte, innerlige glede, den

sanne forståelse, den store lykkefølelse trenger mange ord for å utløses — også disse utfolder sig best i taushet — ikke for intet taler man om «den stille lykke» som noe attråverdig. De beste mennesker har arbeidet, forsket, skapt i det stille og har i taushet satt sitt liv inn på oppfyllelsen av sitt kall.

Men hvad sier nu kristendommen om tausheten?

Mer enn een gang leser vi jo i den hellige skrift at de kristne må bekjenne sin tro, må tale — hvis Faderen i himlen engang skal kjennes ved dem. Apostlene fikk i opdrag å lære og forkynne. Utrettelig virker Paulus for Herrens ord og skriver til sin disipel og medarbeider Timoteus: «Forkynn ordet! vær rede i tide og utide!» Til Titus som arbeider i Kretas tunge misjonsmark, skriver han: «Det finnes særlig mellom jødene, mange gjenstridige som farer med tomt snakk og forvirrer folket. Disse må bringes til taushet ved utrettelig forkynnelse av evangeliet».

Men — se nu til Kristi eget liv. Mer enn vi igrunnen ofte legger merke til er det et liv, hyllet i taushet i sin første begynnelse. Kun en gang brytes denne taushet: overfor de lovkyndige i templet i Jerusalem. Sin offentlige virksomhet innleder Frelseren i ørkenens tause avsondrethet — mellom sin lærergjerning trekker han sig stadig tilbake til nattens stillhet og fjellenes ensomhet. Kan vi noengang glemme det billede som evangeliet viser oss av hans møte med sine bysbarn fra Nasaret, som først overøser ham med anerkjennelse for umiddelbart etter å bli så rasende at de er rede til å forstøte ham fra alt menneskelig samfund? De trenger denne «Josefs sønn» like til den ytterste kant av det fjell, som byen er bygget på, for å styrte ham ned i avgrunnen — stillingen er farlig og det må ansees for tilrådelig med noen gode og vennlige ord å bringe disse lettbevegelige mennesker til fornuft. Men nei! «Stilltiende gikk han inn iblandt dem og dro bort!» Guds taushet!

Gud taler ikke når mennesker vil og som de vil! Hans måte å tale på er av en egen art. Da Judas forrådde sin herre og mester rettet denne

kun et enkelt kort spørsmål til ham — da så menneskene utskjeldte ham, hante og pinte Frelseren, taug han. Foran domstolen taug Kristus til alle de falske vidners usanne beskyldninger mot ham overfor det høie råd — eller han svarte ganske kort ved selv å stille et spørsmål. Herodes fikk overhodet ikke noe svar.

Gud tier! Hvem kan måle denne taushets dybde? Den allmektige Gud hylder sig i dødens taushet — og denne taushet rekker frem til mennesker som ikke har forstått hans ord og hans undere fordi de oppfattet dem for utvendig. Det er i sjelens taushet at Gud har nærmet sig helgenene og det er i taushet at de har fulgt ham på de glatte veier og de stenete stier.

Urkirken anerkjente taushetens verdi. I sin avhandling om en kirketjeners plikter, dette første forsøk på en systematisk fremstilling av den kristne morallære, skriver Ambrosius gjentagende ganger om tausheten. Han sier at dens opgave er å bevare det indre menneske så det ikke omkommer ved sitt eget sverd — vi må ikke ved vår tale og ved innholdet av vår tale plette vår samvittighet — «ellers vil vi bli pisket av våre tankers stille breidelser og vår samvittighets dom — og vi blir pisket også av vår tunges svøpe når vi taler ting hvis lyd sårer vår ånd og flenger vår sjel». Likeledes skriver han at taushet hjelper til å bevare den indre ro og gir kraft til ikke å la sig ophisse av falske beskyldninger. Men en kristen må være opmærksom på at dette koster anstrengelse, ti motstanderen legger nemlig gjerne en helt annen betydning i vår taushet. Han tror vi tier fordi vi er nødt til det, fordi vi er underlegne, og vi merker hans forakt. Den bevisste, viljebestemte taushet, Kristi egen taushet, forstår han ikke.

Den hellige Benedikt tok tausheten op i sine ordensregler og det ikke bare som et ledd i den ytre samfundsorganisasjon, men også for det indre sjellevs skyld. Ydmykhet opnås kun gjennem taushet — en munk skal vente i stillhet og ikke tale før der rettes et spørsmål til ham. Og ennu mer: en munk skal kunne bære urett i taushet og tålmodig selvbeherskelse. Som bevis for riktigheten av dette citeres fra det gamle testamente ordet: «død og liv står i tungens makt». Men man må allikevel ikke glemme ordenens sunde grunnregel: hvad som er nødvendig og godt skal man tale og spørre om. «Men lettferdig eller tidsspillende eller hånnende tale fordømmer vi alltid og overalt og tilslater ikke at en disipel åpner munnen til dette!»

Den gamle Kirkes ledende menn blev stadig tvunget til å skulle ta stilling til ny lære, som opkom fra enkelte personer eller fra hele retninger. I ord og skrift, på synoder og konsilier forsøkte man å holde Kirkens lære ren og innprente den kristne moral i det daglige liv. I dette arbeid bistår anakoretene og munkene. De lærer ikke, de preker ikke, de skriver ikke, men de går ut i ørkenene og på de øde steder — og tier! De forsaker og frasier sig alt og i tausheten åpner de sig for Guds stem-

me. I dette kom der ingen forandring, selv om de enkelte eneboere sluttet sig sammen i ordenssamfund.

Basilius, Gregor av Nazianz, Gregor av Nyssa og Johannes Kyrstomus, ved siden av Atanasius det fjerde århundres største og mektigste greske kirkefader, var alle munker en tid av sitt liv og lengtes selv som biskoper tilbake til det tause, stille virke i ensomheten. I sin sørgetale over søsteren Gorgia sier den hellige Gregor av Nazianz: «Hvilken tale var så rammende som hennes? Og hvor finnes en taushet så forstandig som hennes? Og da jeg nettop nu taler om taushet vil jeg fortelle som karakteristisk for den at den er en pryd for kvinnen selv og passende for alle tidsaldre. Hvem øste så mange krefter av inspirasjon og av egen Gudserkjennelse som hun? Og dog: Hvem talte så lite som hun og holdt sig så godt innenfor de grenser som religionen har opstukket for kvinnene?» *

Taushet og kristendom! I mangt og meget ligner vår tid og urkristendommen hverandre — etter nu gjelder det et enten-eller, et for eller imot Kristus! Kan vi da komme forbi tausheten? Nei! og etter nei! Ti Gud avslører sig kun i det skjulte i sjelens dyp. Kun ved å stige ned i de dype og skjulte lag i sin sjel — i erkjennelse av sine egne feil, sitt eget vesen, sin egen karakter og all dens mangelfullhet og av Guds nåde som den eneste kraftkilde — kan en kristen møte Gud og få oppleve som en konkret realitet: «ikke jeg lever, men Kristus i mig». Men dertil er taushet, konseksjon, meditasjon og etter taushet en uomgjengelig nødvendighet.

«Der er en tid til å tale og en til å tie!» Disse Bibelens ord er den klare ledestjerne for hver den som begir sig ad mystikkens såre vanskelige og såre farlige renselsesvei. Ti denne stillhet gjør lydhør for Kristi stemme — ikke alene i sjelens dyp, men overalt. Den toner til den tause gjennem menneskers ord og ferd og den fornemmes i alt som skjer ute i den store verden. Tidens begivenheter blir alle de tegn hvis virkelige betydning i sannhetens rike, Guds rike den «som er blitt stille i sig» formår å tyde.

Den store danske filosof Sibbern har skrevet i sin bok «Gabrielis brever» disse skjønne linjer: «Der er underfull livsmusikk overalt — det gjelder kun om å bli stille i sig og lytte etter». Den «livsmusikk han taler om finner han i naturens store orkester — men vi kristne vet om en ennu underfullere livsmusikk: tonen fra himlen, Guds egen røst — kjærlighetens, sannhetens og godhetens stemme. Er det ikke verd en kamp med vår egen taletrengthet for å opnå å kjenne denne stemme og høre den overalt? Er det ikke verd «å vorde stille i sig» når lønnen blir å handle ut fra det absolutt sanne og godes inspirasjon fremfor fra vår egen lille subjektive mening om hva som er riktig og galt?»

Den katolske Kirke i Kina.

Biskop Yu-Pin og erkebiskop Zanin.

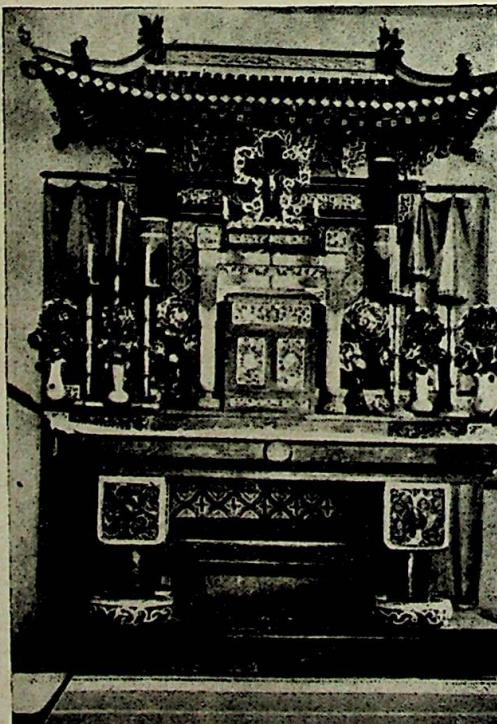
Mgr. Paul Yu-Pin, biskop av Nanking, har skrevet en meget interessant redegjørelse over den katolske Kirkes stilling i sitt land, hvorav vi her gengir det viktigste. Av de 30 katolske biskoper i Kina er de 25 kinesere. Landets innfødte presteskap har over 1800 medlemmer, hvorav midlertid mange er blitt drept under krigen. I de siste måneder har også tilgangen av nye prestestuderende vært helt stanset — seminariene er lukket og elevene spredt for alle vinde.

Inntil juli ifjor var det et sterkt opsving i katolisismens utbredelse, takket være regjeringens velvillige holdning og kommunismens nederlag. Den katolske kirke svarer nemlig til befolkningens trång og ikke minst til den intellektuelle del av den, og både den apostoliske delegat erkebiskop Mario Zanin, og jeg hadde den glede å kunne føre flere professorer ved statsuniversitetet til den. På alle universiteter, høiere skoler, og folkeskoler blev der gitt katolsk undervisning og katolsk litteratur var å finne i alle biblioteker. Maritains filosofiske verker var utkommet på kinesisk og hadde fått utførlige anmeldelser i kinesiske aviser og tidsskrifter. Regjeringschefen, marsjall Tscang - Kai - Schek er selv kristen og har alltid sammen med de øvrige regjeringsmed-

lemmer offentlig anerkjent kristendommens oppbyggende kraft og bedt om misjonens medarbeiderskap ved det nasjonale gjenoppbygningsverk.

I de siste åtte måneder har krigen lammet alle våre bestrebelsler. I de inntatte provinser er alle kirker, skoler, sykehus, kloster og misjonærenes bolig blitt plyndret eller ødelagt. En biskop og mer enn 20 misjonærer er drept og talløse kinesiske prester er blitt mishandlet av de udisiplinerte japanske tropper. Over 100 åpne byer og landsbyer er langt i ruiner ved luftangrep, og ofrene er for det meste kvinner og barn. Jeg selv har vært vidne til bombardement av jernbanetog og hørt hundrer av såredes og døendes smertensskrik. Jeg har overvært bombardementet av fredelige fiskarfartøier — og stadig var fiendens argument at det var en militær nødvendighet».

Japanerne påstår at de kun vil bekjempe kommunismen i Kina. Men siden 1936 finnes det så å si ingen kommunisme hos oss. Ut fra hele sin tradisjon er det kinesiske folk antikommunistisk, og Tchang-Kai-Schek ansees av kommunistene som deres uforsonligste motstander. Jeg kan forsikre at det idag ikke finnes noe kommunistisk parti i Kina — men den japanske invasjon kan lett ha tilfølge at den kommunistiske fare blusser op igjen. Jeg frykter for at Japan kommer til å drive Asia i Sovjet-Russlands armer. Og hvad skal det da bli

Alter med tabernakel i kinesisk stil.

av våre misjoner? Gud bevare oss for en slik katastrofe!

Men verden ser idag med likegyldighet på det kinesiske folks lidelser og vil ikke erkjenne den truende fare. Selv om en katolikk overfor den kinesisk-japanske konflikten kan holde sig politisk nøytral, så er det ikke mulig at han kan være det moralsk når det dreier seg om et helt folks eksistens.

I tilslutning til dette varme patriotiske oprop er det av interesse å lese hva dr. Klara Fassbinder skriver om den katolske Kirke og det nasjonale i Kina, og som kaster et klart blikk over den katolske Kirkes respekt for hvert lands nasjonale individualitet og den varsomhet hvormed den i våre dager arbeider på misjonsmarkene — så helt i motsetning til den herskersyke som dens motstandere beskylder den for.

Dr. Fassbinder meddeler at allerede i det 17. århundre, da jesuittene kom til Kina, bar de mandaindrakter som man kan se av bildene i jesuitterkollegiet i Zikawei ved Shanghai. De vilde betraktes som medlemmer av det folk som de skulle bringe de guddommelige sannheter. I Hangchow, en berømt utfluktssted utenfor Shanghai finnes ennå det gamle kollegium og kirke, som pater Ricci har bygget. De viser en vakker blanding av europeisk og kinesisk stil som symbol på formælingen av det gamle og nye. På observatoriet i Peking står ennå jesuitenes instrumenter fra den tid — ti da keiseren, «himmelens sønn», var særlig interessert i utforskningen av stjernene kom misjonærene ham imøte og over den synlige verden førte de hans tan-

«Hva I gjør mot disse mine små —»

ker mot den usynlige. Og når jesuittene idag i Zikawei har en berømt værvarslingsstasjon, som har frelst utallige skip fra de ødeleggende taifuner, så er det kun en fortsettelse av gamle tradisjoner.

Imidlertid kom det jo til et fryktelig tilbakeslag fra dette første kristningsforsøk i Kina — i første rekke fordi europeerne ikke fortsatte den utstukne linje: å tilpasse forkynnelsens form — selvfolgelig ikke dens innhold — etter landets skikk og bruk. Men allikevel var dette første arbeid ikke spilt — der finnes ennå kristne familier, således den kjente Lo-Pa-Hong, som er misjonens beste støtte, og som gjennem alle århunder har holdt fast ved kristendommen.

Da man i begynnelsen av det 19. århundre etter sendte misjonærer til Kina, forstod man som sagt ikke straks å tilpasse sig det nasjonale, hvad mange gotiske kirkebygninger vidner om, og som nu virker helt som fremmedlegemer i det kinesiske miljø. Men mer og mer vokste den erkjennelse at evangeliets forkynnelse i hvert land forlanger sin egen form — og i våre dager er misjonærene de beste beskyttere av verdifull nasjonal tradisjon.

Overalt i de kinesiske barnehjem er selvfolgelig de forkoblede føtter avskaffet, men man har bibeholdt den kinesiske kvinnedrakt. I kirken vies de unge par etter det katolske ritual, men foran kirken venter den røde bærestol som skal føre bruden tilmannens hjem, hvor de kristne foreldre eller hvis disse ikke lever da ordenssøstrene avholder det foreskrevne bryllupsmåltid etter gamle former. Ved begravelser følges også de gamle skikker for så vidt de selvfolgelig ikke har noe med besvergelser el. l. å gjøre. I omgangsfromen med de innfødte iakttar man på det strengeste hele det gamle høflighetsceremoniell. I selve utformingen av gudstjenesten, i bønnene og sangen har man innstillet sig etter kinesisk smak. Nærmer man sig et buddistisk kloster eller en katolsk kirke, kan man på avstand ikke høre noen forskjell i liturgiens tonefall. Også når det gjelder kirkelige fester bruker man kinesiske forbilleder. Kineserne elsker således lys, og derfor har man f. eks. i Yenchowfu, Steyler-misjonsskapets eldste biskopsete, utbygget en særlig vakker julefest. Ved inngangen til den biskoppelige residens er det laget en provisor-

Maria med barnet, sett med kinesiske oiner.

isk krybbe, hvortil den gamle biskop Henninghaus føres i en nattlig prosesjon. Alle de kristne deltagere i denne prosesjon bærer en brennende kjerte i hånden — og biskopen tar nu Kristus-barnet ut av krybben og bærer det, svøpt i et kostbart silkeklaðe gjennem rekkene av de kristne og inn i hovedkirken hvor deri egentlige krybbe er. Mangfoldige hedninger har funnet veien til kristendommen ved å være tilstede under denne talende høitidelighet. Likeledes benytter man sig meget av dramatiske forestillinger av bibelske scener, da alle kinesere elsker teaterforestillinger og har lett for å opfatte troens budskap når de får det fremsatt på denne måte. Den kristne kunst i Kina er i det hele

tatt slått inn på nye veier. Det katolske universitet i Peking, opprettet av amerikanske benediktiner og nu ledet av Steyler-patre, er bygget med kinesisk takkonstruksjon, så det føier sig naturlig inn i by-billedet. Som patrenes huskapell benytter man et fordums hovedværelse i en fyrstelig bolig, hvor alt er blitt som det var — kun har man på det sted hvor slektstavlen var opreist, reist et alter. Mens man før kun fremstillet europeiske helgenbilleder bruker man nu kinesiske modeller, og det samme benyttes på parlamentene. Men selvfølgelig må det avvises når kineserne selv fremstiller Jesus og Maria med kinesiske trekk. Kinesere var jo dog ingen av dem!

STALINS VIRKELIGE ANSIKT

En demaskering ved thv. russisk handelsråd Th. Budenko.

Fra sitt eksil i Rom, hvortil han er flyktet fra Bukarest i begrunnet frykt for Stalins bødler, har Moskvas forhenværende handelsråd i Rumenia, Th. Budenko, utsendt et skrift — dets originaltitel er «Enthüllungen über Moskau» — hvori han, der som få andre kjenner Moskvas metoder til bunns, gir en autentisk og meget opsigtsvekkende beskrivelse av tilstandene i Sovjetrusland samt over sitt eget liv og sin flukt til Rom.

Straks i begynnelsen stiller Th. Budenko spørsmålet: «Hjem er Stalin? Hjem er dennemann som selv betegner sig som «folkets elskede fører?» Hjem er denne mørke eneboer i Kreml som gjennemfører sine grusomme sociale eksperimenter med samme lidenskapsløshet som en alkymist i middelalderen? Hjem er denne Stalin som for et folk på mange millioner er blitt innbegrepet av en tyrann og en bøddel?»

Og Th. Budenko, som nettop er undsluppet det stalinske helvede, besvarer selv spørsmålene med all ønskelig klarhet. Først forteller han i korte trekk denne mann fra Georgiens livshistorie — hvorledes han først vilde bli prest, men blev «revolusjonær» og tok det som eneste livsopgave, idet han straks optok kampen mot zarismen. Og umisstensomme mennesker la tøilene i hans hånd, fordi de beundret og trengte menn med primitivt mot og hjerteløs fasthet. Han forteller ennvidere at Stalin under borgerkrigen og inntil Lenins død i 1924 ikke spilte noen nevneverdig rolle hverken innenfor partiets ramme eller i statslivet — men da plutselig fikk den anledning, som hans ærgjerrighet og maktsyke lenge hadde hungret etter, til å gjøre sig gjeldende. Hvorpå han optok en lang og uforsonlig kamp mot Lenins «gamle garde».

Denne kamp om makten innenfor det bolsjevistiske parti begynte umiddelbart etter Lenins bisettelse: «Blandt Lenins efterlatenskaper fant man et

«politisk testamente», i hvilket han gav en karakteristikk av sine nærmeste medarbeidere. Deri stod «at Stalin på grunn av sin uutholdelige diktatoriske karakter ikke kunde være fører for partiet.» Trotski og Sinovjev forsøkte straks å få dette testamentet offentliggjort gjennem pressen — men Stalin krevet at det skulle hemmeligholdes for partiet for å lette hans vei til makten.

Stalins betydeligste og farligste motstander var Trotski og imot ham rettet han sitt hovedskyts. Etter at denne «dødsfiende av Lenismen og revolusjonen» var blitt utvist gikk Stalin igang med en planmessig utryddelse av alle sine politiske motstandere. Omgitt av sin militærklikk forkynte han en voldsom og diktatorisk innførelse av «socialismen» i Russland — og uten å ha noe som helst kjennskap til eller forståelse av det sociale og økonomiske livs lover understøttet denne klick blindt despotens «generallinje».

Budenko går derpå over til å klarlegge sammenhengen mellom oprinnelsen til de grufulle massenedslakninger i Moskva og Stalins personlighet samt det bolsjevistiske systems vesen: «Stalins militaristiske kommunisme, som bragte landet hungersnød, ødeleggelse og terror kunde naturligvis ikke vinne ham mange tilhengere utenfor den lille Kreml-klikken — og han hadde ikke andre argumenter for sitt politiske program enn makt og terror, mens hans motstandere — de såkalte «opposisjonsførere» — opererte med alvorlige økonomiske og politiske bevisgrunner. De forutsa «at bolsjevismen vilde ta en katastrofal ende i Russland hvis man fortsatte med den stalinske politikk» — men «Stalin er en diktator av en type som verden ennå ikke har sett maken til. Han tåler ingen som helst meningstilkjennegivelser av andre med undtagelse av de som blindt og slavisk plaprer etter hans egen overbevisning».

For nu å rettferdiggjøre sine teoretisk uforsvarlige politiske anskuelser begynte Stalin å søke etter en anledning til å slette sine motstandere av jordens overflate. Og et utmerket påskudd fikk han i mordet på Kirow 2. des. 1934 — hans nærmeste venn og medarbeider i kampen mot «opposisjonen». Om dette skriver Budenko: «Despoten i Kreml nølte ikke et øieblikk med å dra de største politiske følger av Kirows mord. Han fant i dette den ønskede anledning til å gå over til den ubarmhjertigste terror mot alle sine motstandere innenfor «opposisjonens» rekke. Og fra dette tidspunkt av skriver sig den utrolige og umenneskelige følgelse i hele Sovjetunionen. Stalin utstedte på «bolsjevistisk aktpågivenhet» — en parole som ga rett til uinnskrenket anvendelse av nedskyting av alle som forekom makthavere i Kreml mistenklig. Der begynte en periode av uhyrlige politiske prosesser, som ved sin grusomhet og gâtelige mystikk satte hele den civiliserte verdens rettsbevissthet i oprør. Og da det sataniske verk lykkedes for Stalin i første omgang forledet det ham til å tro at han like så lettvint vil kunne utrydde resten av sine virkelige og innbildte motstandere. Og da begynte forhenget på Kremls blodige teater stadig å gå hyppigere op og ned for ustanselig nye blodige og parodiske «retts-scener».

Våre barn.

Av G. Garth-Grüner.

I anledning av Hvite Søndag bringer vi følgende vakre artikkel av den danske katolikk hoffjægermester *Garth-Grüner*, som døde for kort tid siden. Dens emne har også bud til norske foreldre og er like aktuelt den dag i dag som da artiklen ble skrevet for en del år tilbake. Vi gjengir den derfor til overveielse og den bør leses av alle — ikke alene av foreldre — ti ingen av oss når det i den behandlede problem kan komme til å gjelde oss, sásant vi som katolikker alltid er medansvarlig i den skjebne, som selv den minste av de små grønner på vintreet, lemmer på Kristi legem, kan bli utsatt for, uansett om vi er knyttet til barnet med blodets bånd eller ei. I denne henseende bringer nettopp hoffjægermester *Garth-Grüner*s artikkel et slående bevis på hvorledes en sann katolikk bør stille seg — vi ser at han griper inn straks han får høre at en liten spaniers tro er i fare.

Iøvrig vil vi la de vakre ord tale for sig selv.

*

En venn som med sin frue var på reise i utlandet meddelte mig fornylig på et kort at de hadde adoptert en liten foreldreløs spansk gutt på 6 år.

I mitt svar bad jeg ham la gutten beholde sin katolske tro idet jeg tillike betonte hvilken hjelp i opdragelsen foreldrene da ville ha — særlig i dette tilfelle hvor talen var om et barn med sydlandske temperament. Men svaret lød at mitt ønske ikke kunde oppfylles

Under den høitidelige midnattsmesse julekveld hvor jeg satt omgitt av mine barn, falt plusselig mine tanker på den lille spanier, som ganske uskyldig blev revet bort fra den strålende guddommelige katolske Kirke og blev drevet ut i den protestantiske isørken hvor tvilen aldri får lov å do.

Den tanke slo da ned i mig: hvis dine egne barn ved en eller annen ulykkelig hendelse, som i våre dager ikke er helt sjeldent, skulle miste både far og mor — kunde de da ikke bli utsatt for noe lignende, omgitt som de da vilde være av kun protestantiske slektninger?

Selv om disse av pietetshensyn overfor foreldrene ikke vilde tvinge dem over i lutherdommen vilde de neppe betrakte det som noen ulykke om barnene ved kun å omgås protestanter og ved besværlig adgang til sin kirke blev rokkes i sin katolske tro og til sisst helt mistet den.

Det gikk op for mig at denne fare var tilstede og at det var min plikt så langt det stod i min makt å avværge dette. Ti av alle ulykker som kunde ramme mine barn var ingen større enn den at de skulle miste sin katolske tro.

Ingen protestant hvor nær han så enn ved blodets bånd er knyttet til barnene og hvor vennlig sinnet han enn er mot dem — kan man betro omsorgen for de små hvis en god katolikk, som egner sig for det, vil påta sig ansvaret.

Her er et svelg befestet mellom katolikker og protestanter. Overfor den katolske Kirkes dype sannheter står det katolske barn helt forstående og hengivet mens protestantene står uforstående og ofte motvillig. Hvor lett kan derfor ikke av ukynndige hender knekkes en av blomstene i Herrens urtegård!

Selv om våre barn nu skalde miste sine foreldre vet vi at de vil være i de beste katolske hender — men jeg betrakter det som min plikt overfor mine trosfeller, særlig blandt konvertittene, å peke på et punkt, som kan hende hittil — likesom for mitt vedkommende — har undgått deres opmerksomhet.

Så lenge vi lever søker vi jo å verne våre barn så godt vi formår, men vi må også gjøre vårt til at de etter vår død kan beholde det sikreste vern mot vanntroen: den hellige katolske Kirke!

En verdenscentral for „Katolsk Aksjon.“

Den Hl. Fader har forordnet oprettelsen av et «Centralbyrå for den katolske aksjon», som har fått sete i kongregasjonspalasset i Rom og står under kardinal Pizzardos ledelse, og iøvrig er gått inn i rammene av de øvrige virksomheter som ledes av den pavelige kurie. Byråets opgave er å inn samle oplysninger fra hele verden om den katolske aksjons virke samt å studere de opdukkende problemer og meddele råd. Det skal være det mittpunkt

i hvilket alle erfaringer og foreteelser innenfor den katolske aksjon løper sammen og hvorfra råd og anvisninger kan utgå til alle verdenshjørner.

Det er den Hl. Faders ønske at biskopene «på denne måte skal få en betydelig lettelse i sitt arbeid på et så vesentlig område av sitt overhyrdervirke», og kardinal Pizzardo vil som president for denne nye central stå i stadig forbindelse med paven hvad alle de anliggender angår, som faller inn under byråets oppgaver.

Bokanmeldelser.

Kardinal Wiseman:

«Fabiola eller katakombernes kirke». Til norsk ved Sevin Eskeland. (Lunde Forlag, Bergen).

Det er et meget fortjenestefullt tiltak nu å gi ut Wisemans prektige tidsbilled fra keiser Diokletians tid, i en lødig norsk sprogdrakt, i et utmerket utstyr — med gode bilder.

Som 9 — ni — års gutt, leste jeg i 1898 Wisemanns bok i en dansk oversettelse, jeg tror, fra 1857. —

Boken gjorde et meget sterkt inntrykk på mig og personene har levet med mig i disse 40 år, de er like levende som i 1898. Gjensynet med dem var gledelig og hjertelig. Helt fra barndomsårene oppe i Nordland, har *Fabiola Paneratius, Agnes, Mirjam, Cecilie og Sebastian*, levet i min erindring.

Romerne koblet i gamle dager stat og religionen sammen.

Enhver «forseelse» mot den statlige «autoritet» manifestert i keiserens person, var også en forseelse, nei, forbrytelse mot religionen —.

Under nye kamprop og gamle metoder i forkledning er nye statsdannelser gått igang med å «ensrette» menneskene, — å herske over samvittighetene» —

Problemet kan gi stoff til eftertanke.

Les Wisemans bok —

Den tilhører ikke døgnfluelitteraturen, den har bud til alle leire.

J. H.

Herhjemme.

HS. HØIÆRVERDIGHET BISKOPEN er reist til utlandet. Han drog tirsdag fra Oslo til Bergen hvor han tok båten til Rotterdam. Han vil være tilbake igjen i slutten av mai for å være tilstede på St. Olavs Forbunds landsmøte i Pinsen. 1. Pin-sedag vil Biskopen også meddele Fermingens sakrament i St. Olavs kirke.

Oslo. St. Josefsforeningen avholdt sin ordinære generalforsamling den 30. 3. 38. Arsberetning og regnskap blev oplæst og godkjent, hvorefter valg av formann og styre fant sted med følgende resultat: Hugo Knudsen, formann, Olaf Andersen, viceformann, Isidor Bruce, kasserer, Peder Bongard, sekretær. Foreningen har sine møter hver onsdag aften, hvor alle katolske menn har adgang og er hjertelig velkomne. Møtene holdes i klubbløkalet, Akersveien 5 II, kl. 20.30.

P. B.

Stabekk. Stabekk ledd av St. Olavs Forbund hadde 7. april møte med foredrag av sognepresten, pater Rommelse. Emnet var: «Pater Pro's liv og død i Mexiko.

Paterens gripende beretning, ledsaget av mange talende lysbilleder gjorde et dypt inntrykk på oss alle.

Pater Pro tilhørte Jesuiterordenen, og falt som offer for kirkehatet i 1927. Efterat kirkene blev stengt i 1926 fortsatte pater Pro sitt arbeide, leste den hl. messe, hørte skriftemål, holdt retretter overalt hvor han kom til, — på arbeidsplassen, i grubene, på gater o.s.v. — og også mange morsomme trekk hørte vi fra denne uforferdede prests virke. De fleste bilder vi så var fotografert av regjerings fotografer! og har således virket mot sin hensikt; de har tvertimot bidratt til å øke vår kjærlighet til kirken og vår beundring og takk til de mange martyrer som gav sitt liv for vår hl. kirke i Mexiko.

Det interessante foredrag hadde samlet mange tilhørere. H. hiv. biskopen med flere geistlige var tilstede og aftenen blev ualmindelig hyggelig.

B. S.

Hamar. Fredag 25. mars holdt Hamar Lokalforening av St. Olavs Forbund sitt månedlige medlemsmøte.

Til møtet hadde som vanlig en del ikke-katolikker funnet veien.

Pater Vaneufville O. P. holdt i lett kåserende form et glimrende fremført foredrag om Frøya og et 13 dagers ophold ute i Trondheimsleden.

Det var i sannhet beundringsverdig alt hvad pateren på disse dager hadde rukket å høre, se og opleve;; og en stor glede var det å merke sig med hvilken forståelse og respekt han karakteriserte disse armodens og slitens adelsmenn han kom i berøring med under opholdt der ute i fiskeværene og i skjærgården i båt og under streiftog tilfots.

Efter foredraget kaffebord og utlodning til inntekt for lokalforeningen.

Tilslutt fremviste pateren en flerhet av Jesu parabler i en utmerket, — til dels gripende — film-fremstilling.

Efter at formannen i hjertelige ord hadde tolket forsamlingens takknemlighet for paterens besøk, avsluttedes møtet med avsyngelsen av «Før dagens siste lysning dør».

— nk.

Trondheim. Søndag 27. mars holdt pater Goer et utmerket foredrag i vårt foreningslokale om pater Damien og hans virke blandt spedalske på Molukai-øen i det Stille ocean. Det var et interessant og gripende billede pater Goer oprullet av pater Damiens personlighet og hans virke, idet han også satte oss inn i befolkningens levevis og tenkemåte og de geografiske og etnografiske forhold i disse fjerne egner. Tallrike lysbilleder anskueliggjorde foredraget som vakte vår dypeste interesse, og hvorfor vi takket med ivrig applaus. Det er den slags foredrag som styrker vår katolske bevissthet.

F. L.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akidenstrykkeri.
(Inneh. Alf & Johs. Grønli).